

У маленој соби распојасане мемле мој пријатељ умире. Поодавно време га је прегазило замахом нужности конвергенције и непрекидног уклапања у тешко прихватљиве токове. Ново доба захтевало је новог човека, окрутнијег у својој ионако позамашној отупелости. Он, несвестан своје предадбе и закорачења на готово ненапустиви пут пасивног самоубиства, осмехује се грлено и искрено, готово дечачким осмехом. Назире се кожа лобање кроз бичеве умашћене косе, док клима главом одобравајући моје речи које и не слуша. Уствари, он својим кретњама прати ритам гитарских јаука што се једва дају наслутити после отимања са мембрана прескупих звучника, једног од последњих упоришта његове истрајним подривањем пољуљане доследности. Потамнеле очи утекле су у заклон истурених костију лица преко којих се кожа затеже готово до прскања; одмахује, не тиче га се, и ненормално издуженим прстима шара кроз ваздух пратећи непостојећи арпеђо. Кад проговори, он говори речима које једва да и сам разуме, или можда не. Глас му је попут удаљеног шапата. Чуди ме да и језик није заборавио, овај што га још увек нашим зове. Из своје јазбине ретко излази; пречесто се гуркају лактовима и подсмехују његовој појави. Када већ нису могли да га укалупе онда су бар изнашли начин како да њега и њему сличне обесмисле и извргну руглу.

Није ни мени лако да се кроз сокаке вучем. На сваком су кораку јединице армије притајеног зла. Ове су антропоморфне љуштуре произведене обездушењем ионако већ уско профилисаних конзу-

мената, плитких, али прецизно дефинисаних предзнања која им омогућавају да привидно зналачки пљују и блате. Њихов приступ подразумева да се било који облик размишљања мора одредити помоћу свега неколико јасно детерминисаних дијагностичких карактеристика на основу којих могу да класификују и што негативније оцењују сваки искорак из ригидног оквира. Тужни Номо sapiens губи своју еволутивну битку. За разлику од њега Номо ignoramus-и су савршено лојални: изјутра, рано, већ су на својим позицијама испрограмирани да одиграју своје дневне и епизодне, инфинитезималне улоге у процесу свеопштег обезвређења.

Међу њима има и оних што су раније код мог пријатеља радо навраћали, али то је сад недопустиво. У њих је утиснуто сасвим довољно разлога да презиру онога што их је раније тако досетљиво увесељавао. Ракија се попила, песме су одслушане и архивиране за нека друга времена која никада неће доћи. Ја наиђем, не само по дужности, већ и можда зато што сам очувао нешто лепих сећања, или још више што сам у његовом страдању тражио утеху и мотив да избегнем сопствено потонуће до крајњег дна коме се он тако опасно примакао. Уствари, потајно сам се надао некаквом спасењу уз човека са којим сам некада делио заједничку визију. Како смо се само смејали олајавајући све оне који нису били налик нама. Тако смо и измислили испражњене људе не слутећи да ће се једном већина око нас у исте преметнути. Наша спрдња уграђена је у темеље система који нас сада прогони чинећи да се око нас пружају поља лажног хоризонта и решетке од линија по калупу дотераног ЕЕГ-а. Поменем му ја то, онако из чисте злобе, никада ми је није мањкало, или у покушају да га пренем, свеједно је, јер му ни то ништа не значи. Занемарује нити што нас спајају, због којих ми је

уосталом и додељен. На мени је било да само сачекам, али нисам могао да макар нешто не покушам.

Овом приликом, очајан пред сликом потпуног расула, забадам у срце, по ранама солим. Корене трујем и хулим, а безочно и вешто фалсификујем, лажем. То ипак боли. Можда зато што од мене долази? Малко уздрман, хтео је нешто да ми каже па ме је случајно и овлаш додирнуо по руци, а ја се тргох. Таласало је испод покроба његове коже, живо и разуздано. А онда је птица пролетела поред прозора. Сенка њеног прелета прешла је преко лица мог пријатеља на тренутак пореметивши савршени склад односа светлости и таме на њему и у њему. У полумраку као да ми се учинило да је његово лево око изашло ван држећи се на танкој петелјци, а затим се муњевито вратило назад. Погледао сам га мало боље. Био је толико чврсто везан за кревет на коме је седео као да је урастао у њега. Спустио сам капке, пригушио сва чула до самог руба сензације, удахнуо дубоко. Између мојих хемисфера и нешто мало ниже, затињало је. До сада ме осећај никада није изневерио. Добра, стара мантра, као да је сама клизнула са мојих усана.

„Погледај се само, ако се на самопоглед усудиш. Утихнут, укинут.“

Лагано је окренуо главу према мени. Прва напрслина појавила се на челу. Вилице су му се рашириле кидајући кожу образа, а на задебљалом језику који је излетео ван изникла су попут пупољака малена и бела плодоносна тела. Као шампињони, помислио сам. Место напрслине заузела је распуклина, а затим се читава кожа сљуштила на доле породивши масу испреплетаних кончастих творевина међу којима су пливали утробни органи.

Био сам ужаснут, потрешен, али некако и дубоко разочаран. Изгледао је тако... неуспело. Као да је пупољцима што до малопре бејаху очи запазио израз гађења на мом лицу осетивши при томе да сам већ донео пресуду, и какву. Иако лишен разазњиве форме чијем би се чињењу то могло приписати, производио је исти онај шаптави глас и говорио ми:

„Немој ме! Ја сам користан. Сваку подлогу могу да баштиним. Само ми мало влаге треба. Влаге...наше...насушне.“

Беле капице његових базидиокарпа пружале су се ка мени као да се на дар нуде. Биле су тако сочне и савршено обле да ми је вода ударила на уста. Још је шапутао:

„Ја сам хранљив, ја сам... јестив.“

Очекивао сам пуно више од свог пријатеља и нисам могао да издржим сав тај јад. Из торбе сам извукао канту са фунгицидом и засуо њиме по читавој мицелији. Хифе су се брзо сасушиле док су се остаци органа још неко време грчили, тако самоуверено, тако људски.

На улицу сам ступио у свом најзаstraшујућем облику. Угледавши ме Игнорамуси су погнули главе и подвили репове. Дан је био пријатно влажан. Мирно сам се отиснуо према дому палацајући хифама и прегалачки сејући сићушне споре сопственог зла. Када падну на погодно тло, проклијаће. Такве су ти оне.